

**PREDLOG DIREKTIVE
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
O ZAVAROVALNEM POSREDOVANJU
(IMD 2)**

Tjaša Korbar
Slovensko zavarovalno združenje

PREDSTAVITEV PREDLOGA IMD 2

- **Objava predloga**
- **Časovni okvir za sprejem**
- **Glavni cilji predloga**
- **Izbrane bistvene novosti predloga**
- **Zaključek**

OBJAVA PREDLOGA IMD 2

- **Predlog Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zavarovalnem posredovanju (IMD 2) je bil objavljen 3. 7. 2012:**
  - kot del zakonodajnega svežnja (3 zakonodajni predlogi) Komisije za izboljšanje varstva potrošnikov na področju finančnih storitev poleg:
    - predloga Uredbe o dokumentih s ključnimi informacijami za naložbene produkte (Uredba PRIIPS) in
    - predloga za povečanje varstva vlagateljev v investicijske sklade s spremembo Direktive o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP);
  - ima značilnosti pravnega instrumenta “minimalne uskladitve”
(DČ po potrebi sprejmejo nadaljnje ukrepe za varstvo potrošnikov);
  - daje široka pooblastila Komisiji EU za sprejetje delegiranih aktov na številnih področjih (po 5 členih IMD 2) ter organu EIOPA za pripravo smernic, poročil;
  - ima 9 poglavij, 59 uvodnih navedb, 39 členov in 2 prilogi.

ČASOVNI OKVIR – SPREJEM IMD 2

V postopku sprejemanja IMD 2 pričakujemo številne spremembe besedila zaradi mnogih nedoslednosti, protislovij predloga (ocena EIOPA, Insurance Europe, predlog poročila poročevalca odbora ECON, predlog mnenja odbora IMCO).

Potek rednega zakonodajnega postopka za IMD 2 v EP in Svetu EU:

Prva obravnava (januar – marec 2013):

razprava – amandmaji – glasovanje v odborih IMCO (Notranji trg in varstvo potrošnikov), JURI (Pravne zadeve) in ECON (Ekonomске in monetarne zadeve);

21. maj 2013: plenarno zasedanje EP

sprejemanje stališča s predlogi sprememb, sledi predložitev stališča Svetu EU.

Svet EU: - če se bo strinjal s stališčem EP bo zakonodajni predlog sprejet,

- v nasprotnem primeru bo poslal svoje stališče EP, sledi druga obravnava.

Druga obravnava:

EP bo imel 3 mesece (podaljšanje na 4) časa, da se odzove:

- lahko sprejme stališče Sveta in je zakonodajni predlog sprejet, ali
- vložiti predloge sprememb oziroma zavrne stališče Sveta, čemur sledi pravni postopek in potem tretja obravnava.

GLAVNI CILJI PREDLOGA IMD 2

Komisija EU navaja kot glavne cilje IMD 2 zagotavljanje
(glejte [Obrazložitveni memorandum predloga IMD 2](#)):

- neizkrivljene konkurence, varstva potrošnikov in povezovanja trgov, ter
- konkretnih izboljšav:
  - razširitev področja uporabe IMD1 na vse prodajne poti;
  - opredelitev, ureditev in odprava nasprotij interesov;
  - večja usklajenost upravnih sankcij in ukrepov v primeru kršitev temeljnih določb trenutno veljavne Direktive;
  - večja primernost in objektivnost svetovanja;
  - zagotovitev, da strokovne kvalifikacije prodajalcev ustrezajo kompleksnosti produktov, ki jih prodajajo;
  - poenostavitev in približanje postopkov za vstop na tuje zavarovalniške trge po vsej EU.

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

- *Poglavje I Področje uporabe in opredelitve*

- člen 1 Področje uporabe:

- Vključitev prodaje zavarovanj, ki jo opravijo zavarovalnice, pozavarovalnice brez posredovanja zavarovalnega posrednika;
    - vključitev dejavnosti poklicnega vodenja zahtevkov, cenitev in likvidacije škod (tudi v zavarovalnicah).

Komentar: vključitev direktne prodaje zavarovalnic, še posebej pa vodenja zahtevkov, cenitev, likvidacije škod s strani zavarovalnic v področje uporabe IMD 2 je za zavarovalnice problematična; gre za temeljni del dejavnosti zavarovalnice, ki sodi v področje urejanja Direktive Solventnost II, ne pa IMD2, ki je namenjena urejanju prodaje zavarovalnih produktov.

Poročevalec odbora EP ECON predlaga črtanje določbe o škodah.

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

- *Poglavje I Področje uporabe in opredelitve*

- člen 2 Opredelitve

Nekatere opredelitve se bistveno spreminjajo glede na opredelitve v IMD 1, dodane so tudi številne nove.

- **Bistveno spremenjena opredelitev:** zavarovalno posredovanje, zavarovalni posrednik, odvisni/vezani zavarovalni posrednik, **sicer spremembe opredelitev zaradi večje jasnosti.**

- **Številne nove opredelitve:** svetovanje (*an. advice*), pogojna provizija (*an. contingent provision*), zavarovalni naložbeni produkt (sledi Uredbi PRIPS), navzkrižna prodaja (*an. cross-selling practice*), tesne vezi (*an. close links*), plačilo (*an. remuneration*), vezana prodaja (*an. tying practice*), prodaja svežnjev (*an. bundling practice*), poklicna stranka (opredelitev v Prilogi 1 k IMD 2).

Poročevalec odbora EP ECON predlaga številne spremembe v besedilu opredelitev, tudi črtanje nekaterih novih opredelitev (navzkrižna prodaja).

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

• *Poglavje I Področje uporabe in opredelitve*

- člen 2 Opredelitve:

- **zavarovalno posredovanje** “je dejavnost svetovanja, predlaganja ali izvajanja drugih pripravljalnih opravil pred sklenitvijo zavarovalnih pogodb, sklepanje teh pogodb ali pomoč pri vodenju in izvajanju teh pogodb, zlasti v primeru zahtevkov ter dejavnost poklicnega vodenja zahtevkov ter cenitev in likvidacija škode. Zadevne dejavnosti se štejejo za zavarovalno posredovanje tudi, če jih opravlja zavarovalnica brez vključitve zavarovalnega posrednika. “

Za zavarovalno posredovanje ne šteje:

- a) občasno posredovanje podatkov stranki v okviru druge poklicne dejavnosti, če ponudnik ne stori nobenih nadaljnjih korakov za pomoč stranki pri sklepanju ali izvajanju zavarovalne pogodbe;
- b) zgolj posredovanje podatkov o morebitnih zavarovalcih zavarovalnim posrednikom ali zavarovalnicam ali informacij o zavarovalnih produktih ali zavarovalnem posredniku ali zavarovalnici morebitnim zavarovalcem.

Poročevalec odbora EP ECON predlaga še dopolnitev opredelitve: “nudenje podatkov stranki o eni ali več zavarovalnih pogodbah na podlagi meril, ki jih je izbrala preko spletne strani/drugih medijev, prednostne razvrstitve produktov ali popusta na zavarovalno premijo, kadar stranka lahko istočasno neposredno sklene pogodbo“.

Odbor IMCO predlaga še vključitev **spletnih strani za primerjavo cen.**

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

- *Poglavje I Področje uporabe in opredelitve*

- člen 2 Opredelitve:

- **zavarovalni naložbeni produkt** opredelitev sledi opredelitvi naložbenih produktov iz Uredbe PRIPS.

Za prodajo teh produktov tudi v IMD 2 veljajo posebne dodatne zahteve glede nasprotij interesov, informacij, omejitve prodaje brez svetovanja podobno predlogu direktive MiFID 2, kar ureja *Poglavje VII Dodatne zahteve za varstvo potrošnikov v zvezi z zavarovalnimi naložbenimi produkti (členi 22, 23, 24 in 25)*.

Komentar: *Insurance Europe* opozarja, da je potrebno v evropski zakonodaji zagotoviti enaka pravila poslovanja za vse naložbene produkte (za zavarovalne naložbene produkte ne bi smela veljati strožja pravila kot za druge naložbene produkte (Direktiva MiFID) ter ne sme priti do kumulativnih pravil za zavarovalne naložbene produkte po IMD 2 in Uredbi PRIPS.

Poročevalec odbora EP ECON predlaga črtanje številnih določb, ki določajo posebne dodatne zahteve glede nasprotij interesov, posredovanja informacij, omejitev prodaje brez svetovanja.

- **zavarovalni posrednik** “je vsaka fizična ali pravna oseba, razen zavarovalnice, ki proti plačilu sprejme ali izvaja zavarovalno posredovanje.”

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

- člen 2 Opredelitve:

- **pogojna provizija** “je plačilo v obliki provizije, kjer je višina izplačanega zneska odvisna od doseganja dogovorjenih ciljev v zvezi s poslom, ki ga posrednik sklene z zavarovateljem.”
- **plačilo** “je vsaka provizija, honorar, pristojbina ali drugo plačilo, vključno s katero koli ekonomsko ugodnostjo, ki se ponudi ali plača v zvezi z dejavnostmi zavarovalnega posredovanja.”

Komentar: *Insurance Europe* se zavzema:

- pravila o razkritju plačila v IMD 2 naj bodo minimalno usklajena,
- dopuščena možnost, da DČ sprejmejo dodatna pravila, odvisno od posebnosti posameznega trga zavarovalnih produktov,
- razkrije naj se oblika plačila in kdo je plačnik.

Poročevalec odbora ECON predlaga črtanje “vključno s katero koli ekonomsko ugodnostjo” v opredelitvi plačila.

Odbor IMCO predlaga prepoved pogojne provizije.

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

- člen 2 Opredelitve:

- **navzkrižna prodaja** (*an. cross-selling practice*): “je ponujanje zavarovalne storitve ali produkta skupaj z drugo storitvijo ali produktom kot del paketa ali kot pogoj za sklenitev druge pogodbe ali paketa.”

Člen 24 (Navzkrižna prodaja): določa, da **DČ dovolijo prodajo svežnjev, ne pa vezane prodaje**. Daje pooblastilo organu EIOPA, da pripravi smernice za oceno in nadzor navzkrižne prodaje.

- **vezana prodaja** (*an. tying practice*): “je ponujanje ene ali več dopolnilnih storitev skupaj z zavarovalno storitvijo ali produktom kot del paketa, če ta zavarovalna storitev ali produkt potrošniku ni na voljo tudi ločeno.”

- **prodaja svežnjev** (*an. bundling practice*): “je ponujanje ene ali več dopolnilnih storitev skupaj z zavarovalno storitvijo ali produktom kot del paketa, če je ta zavarovalna storitev ali produkt potrošniku na voljo tudi ločeno, vendar ne nujno pod enakimi pogoji kot, kadar se ponuja v povezavi z dopolnilnimi storitvami.”

Komentar: Insurance Europe se zavzema:

- navzkrižna prodaja po IMD 2 naj bo dovoljena,

- pravila zanjo naj bodo enotno urejena v zakonodaji s področja finančnih storitev.

Poročevalec odbora EP ECON predlaga spremembo člena 24, ki bi dovoljevala tudi vezano prodajo ter črtanje pooblastila organu EIOPA.

Odbor IMCO predlaga širitev opredelitve vezana prodaja in prodaja svežnjev.

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

Poglavje II Pogoji za registracijo

- člen 3 Registracija

- Podoben sistem kot v IMD 1 (razen oseb, za katere bi veljal postopek prijave).
- Novost je, da mora EIOPA uvesti enotni elektronski register (povezoval bo podatkovne baze DČ). DČ vzpostavijo spletni sistem za registracijo (enotni obrazec) in zagotovijo, da se vloge za vpis v register obravnava v 6 mesecih.

Poročevalec odbora EP ECON predlaga vključitev člena, da ni potrebna ponovna registracija zavar. posrednikov, ki so registrirani že po IMD 1.

Poglavje III Poenostavljen postopek registracije – prijava dejavnosti

-Člen 4 Postopek prijave za zagotavljanje dopolnilnega zav. posredovanja

Gre za nov poenostavljen postopek prijave, po katerem so iz sistema registracije izvzeti posredniki, ki izvajajo zavarovalno posredovanje kot dopolnilno dejavnost ali je njihova edina dejavnost poklicno vodenje zahtevkov ter cenitev in likvidacija škode (npr.: turistične agencije, podjetja za izposajo vozil itd).

Komentar: Problematična je tudi določba, da za te zavarovalne posrednike ne bi veljala nobena določila VI. poglavja glede zahtev v zvezi s podatki in pravili poslovanja (tudi o nasprotju interesov) ter veljala milejša pravila po členu 8 (pogoji za opravljanje poklica).

Poročevalec odbora EP ECON predlaga črtanje novega člena 4 v celoti in s tem enak postopek registracije za vse zavarovalne posrednike.

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

Poglavje V Druge organizacijske zahteve

- Člen 8 Pogoji za opravljanje poklica in organizacijske zahteve

- Podobne zahteve za zavarovalne posrednike kot v IMD 1 glede ustreznega znanja in sposobnosti, da ustrezno opravljajo svoje naloge, obveznosti, s čimer pokažejo primerne strokovne izkušnje, pomembne glede na kompleksnost produktov ter zahteva, da so ugledne osebe.

Komentar: SORAZMERNOST pravil s kompleksnostjo produkta – možnost DČ, da lahko prilagodijo pogoje. Razširitev zahtev na zaposlene v zavarovalnici.

Poročevalec odbora EP ECON predlaga črtanje določbe glede izkazovanja strokovnih izkušenj.

- Dodana je zahteva po dopolnjevanju znanja in sposobnosti s stalnim poklicnim razvojem.

Poročevalec odbora EP ECON predlaga črtanje določbe glede zahteve po stalnem poklicnem razvoju.

Odbor IMCO predlaga dopolnitev zahteve glede dopolnjevanja znanja in sposobnosti s stalnim poklicnim razvojem.

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

Poglavje V Druge organizacijske zahteve

- Člen 8 Pogoji za opravljanje poklica in organizacijske zahteve
- Komisija EU je pooblaščenca za sprejetje delegiranih aktov, ki določajo:
  - pojem ustrezno znanje in sposobnost,
  - ustrezna merila za določanje stopnje poklicnih kvalifikacij, izkušenj, sposobnosti,
  - ukrepe, za posodabljanje znanja in sposobnosti prek stalnega poklicnega razvoja.

Poročevalec odbora EP ECON predlaga prenos pooblastil na države članice ter novo določbo glede vzajemnega priznavanja nacionalnih sistemov kvalifikacij (v skladu z uvodno določbo 25 IMD 2).

Odbor IMCO predlaga preverjanje znanja posrednikov in zaposlenih v zavarovalnicah s strani neodvisnega organa.

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

Poglavje V Druge organizacijske zahteve

- Člen 13 Izvensodno reševanje sporov

• Glede na IMD 1 strožja zahteva, saj od držav članic zahteva, da zagotovijo (ne le spodbujajo) vzpostavitev ustreznih učinkovitih, nepristranskih in neodvisnih postopkov in hkrati določa tudi temeljne pogoje ureditve mehanizma za izvensodno reševanje sporov (rezultat postopka je sklep, ki ni zavezujoč; zastaralni rok ne teče v času trajanja postopka; postopek je brezplačen za stranko ali so stroški nizki; vmesni ukrepi so možni v izrednih primerih, kadar je to potrebno zaradi nujnosti postopka).

Komentar: problematično je urejanje izvensodnega reševanja sporov (tudi za zavarovalnice) v IMD 2, saj je Komisija to področje že začela urejati, ko je decembra 2011 objavila predlog direktive o alternativnem reševanju potrošniških sporov in predlog uredbe o spletnem reševanju potrošniških sporov.

Poročevalec odbora EP ECON predlaga črtanje določbe glede pogojev ureditve mehanizma.

Odbor IMCO predlaga spremembo, da bi bil rezultat postopka **zavezujoč sklep**.

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

Poglavje VI Zahteve v zvezi s podatki in pravila poslovanja

- Člen 15 Splošna načela

- Nova splošna določba, ki zahteva, da države članice zagotovijo, da pri opravljanju zavarovalnega posredovanja s strankami zavarovalni posrednik ali zavarovalnica deluje odkrito, pošteno in profesionalno v skladu z najboljšimi interesi svojih strank.
- Vse informacije, vključno s trženjskimi sporočili, ki jih zavarovalni posrednik ali zavarovalnica naslovi na stranke ali morebitne stranke, so poštene, jasne in nezavajajoče. Trženjska sporočila so jasno prepoznavna kot taka.

Poročevalec odbora EP ECON predlaga črtanje besed “odkrito, pošteno in najboljšimi”.

- Člen 16 Splošni podatki, ki jih posredujejo zavarovalni posredniki ali zavarovalnice

- Zahteva po razkritju podobnih splošnih podatkov kot v IMD 1 (identiteta, naslov, da je zav. posrednik/zavarovalnica, ali zagotavlja svetovanje glede produkta, ki se prodaja, info o pritožbah, izvensodnem reševanju sporov), a dodatne zahteve še v členu 17 (nasprotje interesov, preglednost).

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

Poglavje VI Zahteve v zvezi s podatki in pravila poslovanja

- Člen 17 Nasprotja interesov in preglednost

V prvem delu zahteva po razkritju podobnih podatkov kot v IMD 1 (deleži, svetovanje na podlagi poštene analize, izključna vezava na eno ali več zavarovalnic), sledi zahteva po popolnem razkritju podlage, oblike in višine plačila posrednika (za življenjska zavarovanja, za premoženjska najprej le na zahtevo stranke v prehodnem obdobju 5 let, nato popolno razkritje).

(• ali deluje na podlagi honorarja – plačila, ki ga plača neposredno stranka, ali na podlagi provizije – plačila, ki je že zajeto v zavarovalno premijo, ali na podlagi kombinacije obojega; • natančen znesek, če ni mogoče pa osnovo za izračun vseh honorarjev, provizije ali kombinacije ter • če provizija temelji na doseganju dogovorjenih ciljev ali pragov v zvezi s poslom, ki ga sklene posrednik z zavarovalnico, tudi cilje, pragove in izplačane zneske, če so doseženi).

- Zahteva, da mora zavarovalnica in posrednik obvestiti stranko o naravi in osnovi za izračun vsakega variabilnega plačila, ki ga zaposleni prejme za prodajo in vodenje zavarovalnega produkta.

- Komisija EU je pooblaščenca za sprejetje delegiranih aktov, ki urejajo:

- merila za določanje, kako se plačilo posrednika razkrije stranki,
- merila za določanje osnove za izračun honorarjev, provizij ali kombinacije,
- ukrepe, ki jih bodo sprejeli posredniki, zavarovalnice za razkritje.

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

Člen 17 Nasprotja interesov in preglednost

Komentar: *Insurance Europe* poudarja:

- preglednost je pomembna za potrošnike, da lahko lažje primerjajo zavarovalne produkte;
- pravila o nasprotju interesov in razkritju plačila zavarovalnega posrednika morajo biti prilagojena, uravnotežena in sorazmerna glede na prodajni kanal in zahtevnost zavarovalnega produkta;
- velike podrobnosti pri razkritju podlage, oblike in višine plačila bi lahko pozornost stranke odvrnila od pomembnih podatkov glede zavarovalnega kritja, izključitev, franšiz ipd.
- pravila o razkritju plačila v IMD 2 naj bodo minimalno usklajena, države članice naj imajo možnost za sprejetje dodatnih pravil, odvisno od posebnosti posameznega trga (že sedaj različna ureditev v DČ).

Poročevalec odbora EP ECON predlaga črtanje velikega dela določb tega člena razen določb o splošnih podatkih ter zahtev po razkritju oblike plačila: honorar (plača ga neposredno stranka) ali provizija (zajeto v premijo) ali kombinacija obojega.

Odbor IMCO predlaga prepoved pogojne provizije, spremembe glede razkritja v prehodnem obdobju in zahtev pri svetovanju na podlagi poštene analize.

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

Poglavje VI Zahteve v zvezi s podatki in pravila poslovanja

- Člen 18 Svetovanje in standardi za prodajo, kadar svetovanje ni zagotovljeno

- Še vedno se dopušča prodaja brez svetovanja (vprašljivo, ali tudi za naložbene zavarovalne produkte), a zahteva se, da posrednik/zavarovalnica pred sklenitvijo pogodbe (ne glede na to, ali je zagotovila svetovanje), posreduje informacije o zavarovalnem produktu v razumljivi obliki, da ji omogoči sprejetje informirane odločitve, pri čemer upošteva kompleksnost produkta in vrsto stranke.

Komentar: *Insurance Europe* se zavzema, da bi stranke tudi po IMD 2 imele možnost kupiti kateri koli zavarovalni produkt brez svetovanja, tudi zavarovalne naložbene produkte.

Poročevalec odbora EP ECON predlaga črtanje določbe z zgoraj opisano zahtevo in še nekatere omilitve.

BISTVENE NOVOSTI predloga IMD 2

Poglavje VI Zahteve v zvezi s podatki in pravila poslovanja

- Člen 19 Klavzula o izjemah glede informacij in fleksibilnosti

Izjema še vedno velja glede posredovanja za:

- zavarovanje velikih nevarnosti,
- posredovanje pozavarovalnih posrednikov/ pozavarovalnic,
- v zvezi s poklicnimi strankami (opredeljene v Prilogi I predloga IMD 2).

Poročevalec odbora EP ECON predlaga črtanje izjeme o obveznosti posredovanja informacij glede poklicnih strank.

ZAKLJUČEK

Do zaključka rednega zakonodajnega postopka za sprejem direktive IMD 2 v EP in Svetu EU lahko pričakujemo številne spremembe besedila:

- zaradi slabe kvalitete predloga IMD 2,
- kot rezultat pogajanj, usklajevanj v pristojnih institucijah EU,
- pa tudi lobiranj različnih zainteresiranih strani.

Če bo direktiva IMD 2 sprejeta v (2013 ali) začetku 2014, nova pravila v državah članicah ne bodo začela veljati pred letom (2015 ali) 2016, po poteku 2-letnega roka za prenos direktive v nacionalne rede držav članic.

Slovenski prevod predloga IMD 2 je slab, na posameznih delih nerazumljiv, kar je potrebno v postopku pravnega pregleda besedila pred objavo v uradnem listu EU popraviti.

Ob prenosu direktive IMD 2 v ZZavar bo potrebno konstruktivno sodelovanje Ministrstva za finance, Agencije za zavarovalni nadzor in interesnih združenj.

HVALA ZA POZORNOST